

Pár sorban a kanadai erdőgazdálkodásról

A világ második legnagyobb területű országáról, Kanadáról az erdészeti szektoron kívül dolgozóknak is elsőként a végtelen erdőségek jutnak eszébe. Nem véletlen, hiszen ez a fiatal ország rendelkezik a világ erdeinek 10%-ával.

A 397,3 millió hektár erdő kevesebb, mint 1%-át termelik le évente, így is Kanada a világ vezető exportőre az erdőből származó különböző nyersanyagok, termékek terén.

Az erdőterület 93%-a köztulajdon, aminek nagyobb része (77%-a) az egyes tartományok tulajdonában van (provinciális vagy territoriális tulajdon). A mindössze 7%-os magánerdő-hányad 450 000 tulajdonos között oszlik meg.

Természetvédelmi oltalom alá az erdőterület 8%-a tartozik, több mint 140 millió hektár pedig valamilyen nemzetközileg elismert, a fenntarthatóság szempontjait is szem előtt tartó tanúsítvánnyal rendelkezik.

Az egyes tartományok önállóan törvénykezhetnek minden természeti erőforrásukat illetően, így az erdők terén is (figyelembe véve azt, hogy a óceánok ökológiai állapotának védelme a föderális kormány alá tartozik, tehát ez felette áll az egyes tartományok önrendelkezésének). Általánosan azonban elmondható az államokra, hogy kötelező minden véghasználatot követően az erdő felújításáról gondoskodni. A felújítás 72%-ban mesterséges úton, csemeteültetéssel vagy magvetéssel történik, míg a maradék csaknem 30% természetesen újul fel.

British Columbia tartományban például évente nagyjából 200 millió csemetét ültetnek el. Szintén ebben a tartományban befejezett felújításnak az ún. „freegrowth” állapotot tekintik: amikor már emberi beavatkozás nélkül is meg-

marad az erdő. A tartomány 30%-kal járul hozzá az ágazat éves bevételéhez. Az évi rönktermelés a világpiaci kereslettől függően 50-70 millió m³. A tartomány területének 66%-át erdő borítja, erdeinek 96%-a tűlevelű. Az egész erdőterületnek csak 28%-a gazdasági er-

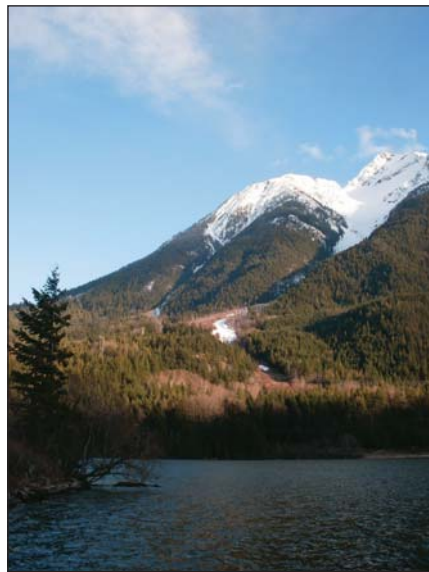
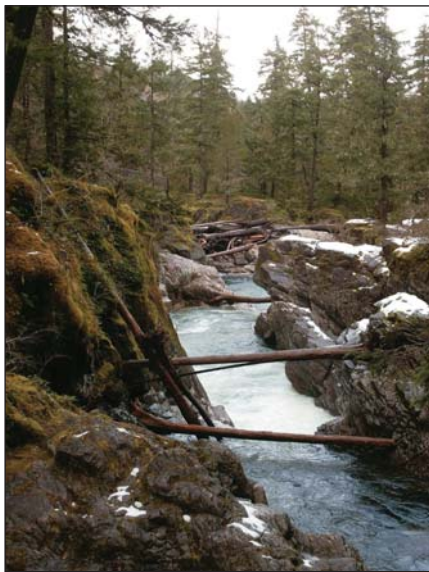
dő British Columbia tartományban, a maradék 72% parkokat, védett erdőket és erdőgazdálkodásra nem alkalmas erdőket takar.

Erdeiket alapvetően két nagy kategóriába sorolják, mely európai fülnek igen különös: old-growth és second-growth. Ez azt jelenti, hogy minden erdő, amit Kanadában látni, vagy nem volt még tervszerű erdőgazdálkodás keretében kitermelve vagy ez mindösszesen egyszer történt meg (vagys az erdő „másod növéssű”). Tehát a „second-growth”: az eredeti, érintetlen erdő véghasználatát követően mesterséges vagy természetes úton felújított erdő.

Nehéz volna pár mondatban bemutatni eme majd' Európa méretű ország fafajait, vagy akár csak közülük a jellemzőeket. Elmondható azonban, hogy Ontario és a prérók déli részére a lombhullató fajok jellemzőek. A déli területekre a melegebb klíma miatt a nagyobb fajú diverzitás is elmondható (*Carya cordiformis*, *Juglans nigra*, *Platanus occidentalis*, *Fraxinus quadrangulata*). Északon leggyakoribb a *Picea mariana*, de általános a *Picea glauca* is, gyakori a *Populus balsamifera*. A nyugati partvidéken az alábbi fajokkal találkozhatunk többek között: *Pseudotsuga menziesii*, *Thuja plicata*, *Tsuga heterophylla*, *Picea sitchensis*, *Betula papyrifera*, *Pinus contorta*. A kontinens középső, partoktól távolabbra eső területein szintén gyakori a *Picea mariana*, valamint *Picea glauca*, *Abies balsamea*, *Larix laricina*, *Pinus banksiana*, *Pinus contorta*. A keleti partvidékre jellemző a *Picea rubens*, *Picea mariana*, *Picea glauca*, *Abies balsamea*, *Acer saccharum*, *Betula alleghaniensis*.

Komoly kihívásokkal kell szembenéznük a kanadai erdészeknek, mivel

a klímaváltozás két, már egyébként is súlyos problémát mélyít. A kanadai fenyőszú (*Dendroctonus ponderosae*) károsítása és a tüzesetek száma, kiterjedése súlyosbodó ökológiai és gazdasági nehézségeket vetít előre.

Természetesen vannak kétkedők a klímaváltozás hatásaival, összefüggéseivel kapcsolatosan, de a kemény hideg időszakok elmaradása, rövidülése bizony kedvez a szübugaraknak,

emellett a fajok ellenállását gyengítik a hőmérsékleti anomáliák. Egy beszédes adat: a 1998-tól 2009-ig terjedő időszakban ez az egyetlen rovarfaj 675 millió m³ faanyagot tett tönkre British Columbiában, ami a kereskedelmi forgalomba hozható fenyő-faanyag felét jelenti.

Remélhetőleg a jövőben is a juhar, a hód, a kanadai lúd lesz Kanada jelképe és az apró bogár nem taszítja le a jól bevált

sztereotípiákat megszokott helyükről.

A cikkben 2009-es adatok találhatóak (forrás: The State of Canada's Forests – Annual Report 2010, Natural Resources Canada)

Köszönet *Jandó Tibornak* a cikk megírásához nyújtott segítségért!

Horváth Kitti
doktorandusz

Nyugat-magyarországi Egyetem
Erdőmérnöki Kar

Percenként 24 hektár erdőt vágnak ki!

Az ENSZ égisze alatt 2007-ben kiírt REDD-programban az erdőirtást megfékező projektek is szerezhettek volna ÜHG-kibocsátási kvótákat, de miután elfogadták a program alapelveit Durbanban, máig nem sikerült megegyezésre jutni a szisztéma részleteiről. Ennek híján nincsenek kellő anyagi ösztönzők a pusztítás megfékezésére. Közben tovább folytatkoznak a bolygónk tüdejének számító őshonos erdők. Mint köztudott, az üvegházgáz-kibocsátás 20 százalékaért az erdőirtás felel, mivel a fákból megkötött szén-dioxid a kivágáskor visszakerül a légkörbe. Percenként 24 hektáryi erdőt vágnak ki világszerte, s a probléma akut volta ellenére sem állt össze a REDD finanszírozása az elmúlt 5 évben. Norvégia, az USA és Ausztrália 4 milliárd dollárt ajánlott fel, hogy megfékezzék az erdőpusztítást Indonéziában, Brazíliában és más, őserdőkkel dúsan borított országokban. (Brazília a 2009-es koppenhágai klímacsúcson elkötelezte magát amellett, hogy 2020-ig nyolcvan százalékkal csökkenti az Amazonasi esőerdő irtását, de egy évvel később még növekedett is a kiirtott erdőterület.)...

Piac és profit

26 milliárd fát ültetnének el

Huszonhatmilliárd fát készül ültetni Kína a következő egy évtizedben a fokozott környezetvédelemre irányuló ígéreteinek jegyében. Tervek szerint évente átlagosan 650 millió embert, vagyis az ország lakosságának a felét mozgósítják az ambiciózus cél elérésére – közölte *Csang Jongli* (Zhang Yongli), a Nemzeti Erdészeti Hivatal vezetője. A szakember az önkéntes faültetési kampány harminc évvel ezelőtti elindítása alkalmából szervezett

sajtótájékoztatót beszélt a tervekről. Az idei év első 11 hónapjában nagyjából 614 millió kínai vett részt a kezdeményezésben: az önkéntesek hatmillió hektáryi területre 2,51 milliárd fát ültettek szerte az országban. A nagyszabású erdősisítés bejelentése illeszkedik a kínai vezetés ígéretébe, amely szerint növelni fogják „erdőségeinek szén-dioxid-elnyelő kapacitását”, hozzájárulva a klímaváltozás hatásainak kezeléséhez. Az éghajlatváltozás elleni hivatalos kínai akciótervet tartalmazó novemberi fehér könyv számos környezetvédelmi kezdeményezést sorol fel. Ezek között szerepel az ország északi részén és a Jangce folyó mentén építendő szélfogó erdősáv, a mezőgazdasági területek újrafásítása, a létező erdőségek védelme.

Magyar Nemzet online

Érdekességek a természetben

Hammm! Fotó: Apatóczy István